

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 382 ครั้วเรือน ผลการศึกษาดังนี้

4.1 สภาพและลักษณะของพื้นที่

เทศบาลตำบลแม่โจ้ ตั้งอยู่ในเขตท้องที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลเทศบาลตำบลแม่โจ้เป็นเทศบาลตำบลแม่โจ้ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 และได้รับการยกฐานะจากเทศบาลตำบลแม่โจ้เป็นเทศบาลเมืองแม่โจ้ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เมื่อพ.ศ.2551 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ปัจจุบันสำนักงานตั้งอยู่ที่ 15 หมู่ที่ 12 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยเทศบาลเมืองแม่โจ้ มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 19.46 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12,155 ไร่ครอบคลุมพื้นที่ 3 ตำบล คือ ตำบลหนองหาร ตำบลป่าไผ่ และตำบลหนองจ่อม ประกอบด้วย 15 หมู่บ้าน ดังนี้ ตำบลหนองหาร มีจำนวน 10 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านแม่เตาไห หมู่ที่ 2 บ้านป่าบง (บางส่วน) หมู่ที่ 3 บ้านห้วยเกียง หมู่ที่ 4 บ้านแม่โจ้ หมู่ที่ 5 บ้านสหกรณ์นิคม หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งป่าเกิด หมู่ที่ 9 บ้านทุ่งหมื่นน้อย หมู่ที่ 10 บ้านเกษตรใหม่ (บางส่วน) หมู่ที่ 10 บ้านไร่สหกรณ์ หมู่ที่ 12 บ้านแม่โจ้ใหม่ ตำบลป่าไผ่ มีจำนวน 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 5 บ้านแม่แก้ดน้อย หมู่ที่ 10 บ้านหลังมีน หมู่ที่ 13 บ้านพัฒนาทรายแก้ว ตำบลหนองจ่อม มีจำนวน 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 4 บ้านแพะป่าห้า (บางส่วน) หมู่ที่ 7 บ้านศรีสหกรณ์

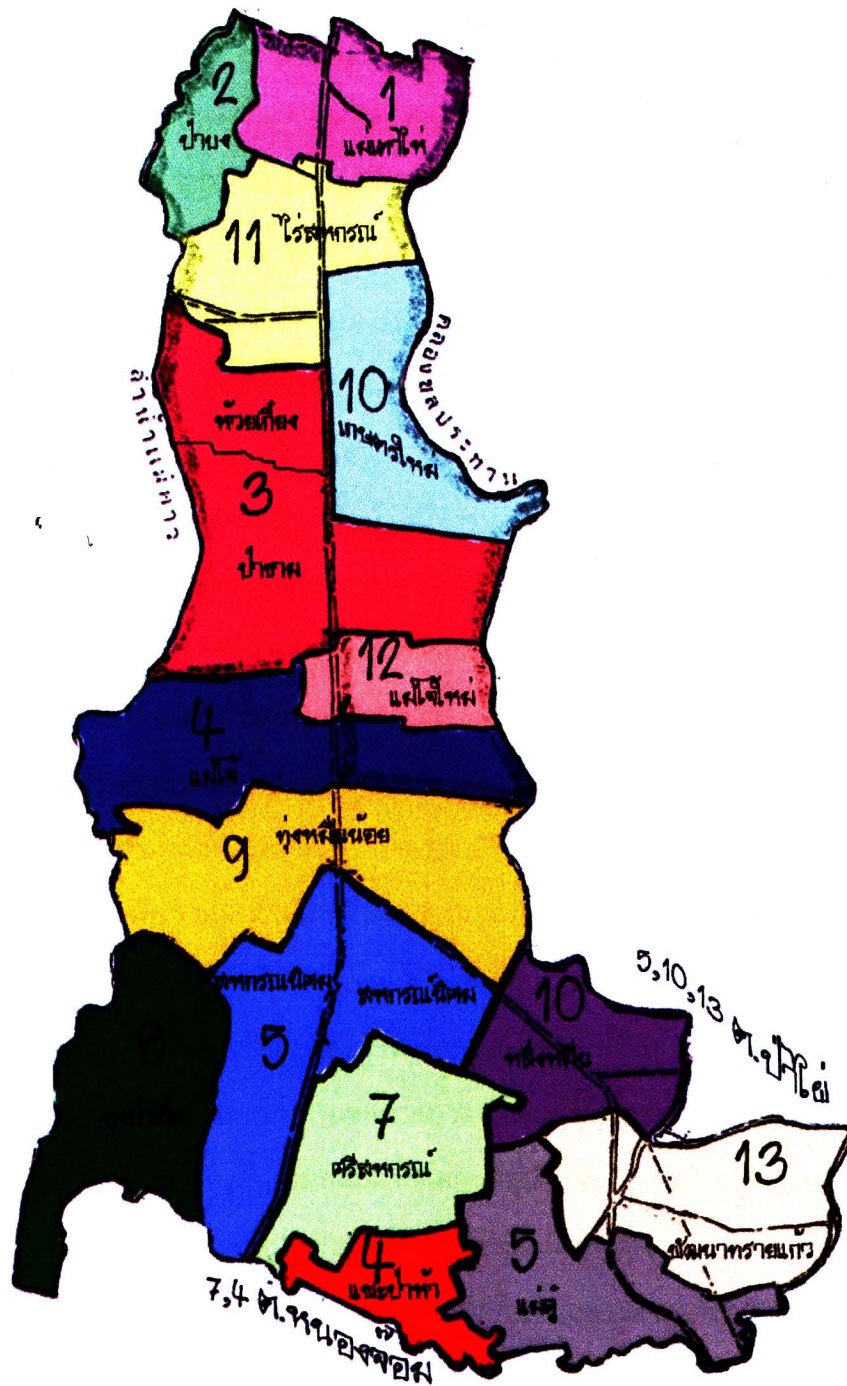
ที่ตั้งชุมชนเทศบาลตำบลแม่โจ้อยู่ห่างจากจังหวัดเชียงใหม่ไปทางทิศเหนือระยะทางประมาณ 11 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1001 (ถนนสายเชียงใหม่-พร้าว) มีพื้นที่ทั้งสิ้น 19.46 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ หมู่ที่ 7 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับ หมู่ที่ 4 ตำบลหนองจ่อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่วัง จังหวัดเชียงใหม่

เทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนครัวเรือนรวม 8,581 หลังคาเรือนและมีประชากรทั้งหมด 18,507 คน อาชีพของชาวบ้านหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทำตลอดปี ได้แก่ ค้าขาย รับจ้าง ก่อสร้าง รับราชการ แต่อาชีพหลักที่สำคัญของชาวบ้าน คือ การเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มัน ปัจจุบันชาวบ้านมีการทำนายน้อยมากเพราะได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาเป็นพื้นที่ปลูกลำไยเนื่องจากเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับแต่ละครอบครัวมากกว่าผลผลิตอย่างอื่น พืชสวนที่ปลูกนั้นส่วนมากชาวบ้านจะปลูก พริก ผักกาด กระหล่ำ หอมแดง กระเทียม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีชาวบ้านบางส่วนออกไปรับจ้างหรือออกไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมแบบเข้าไปเย็นกลับ

ภาพ 1 แสดงแผนที่ทางภูมิศาสตร์เทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 2 แสดงแผนที่เทศบาลเมืองแม่ใจ (ตำบลหนองหาร) อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

4.2 สภาพและลักษณะสังคม เศรษฐกิจ

จำนวนประชากรในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ มีประชากรรวมทั้งสิ้น 18,507 คน จำนวนครัวเรือน 8,581 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 906 คน: ตารางกิโลเมตร การประกอบอาชีพของประชากรของเทศบาลเมืองแม่โจ้ จำแนกได้ 2 ประเภท คือ อาชีพในภาคเกษตรกรรม ได้แก่ การเพาะปลูกพืช และการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่โจ้ การปลูกพืชมีทั้ง ข้าว พืชไร่ ผลไม้ และพืชผัก ส่วนการเลี้ยงสัตว์มีทั้งโคนม โคเนื้อ สุกร ไก่พันธุ์เนื้อ ไก่พันธุ์พื้นเมืองไก่ไข่ และอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ได้แก่ ช่างฝีมือ ช่างไม้ อุตสาหกรรมในครัวเรือน ค้าขาย และรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ร้านอาหาร ในบริษัทและวงการก่อสร้าง มีอุตสาหกรรมท้องถิ่นทางด้านหัตถกรรมพื้นบ้านมีการแกะสลักไม้ของชุมชนในหมู่บ้านทั้งยังมีอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กซึ่งเป็นการสร้างรายได้ภายในเขตชุมชนและนำมาซึ่งรายได้ให้กับเทศบาลด้วย การพาณิชย์กรรม/การบริการของเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้จะมีโรงแรม 3 แห่ง ธนาคาร 6 แห่ง ร้านอาหาร/ผับ 243 แห่ง ร้านค้า/มินิมาร์ท/ขายของชำ 157 แห่ง ตลาดเอกชน 4 แห่ง ร้านซ่อมรถ 70 แห่ง คลินิก/ร้านขายยา 20 แห่ง ร้านเสริมสวย/นวดแผนโบราณ 84 แห่ง บริษัท/ห.จ.ก. 37 แห่ง ร้านวัสดุก่อสร้าง/อุปกรณ์ไฟฟ้า 52 แห่ง ปั้มน้ำมัน 7 แห่ง โรงเรียน/สถานเลี้ยงเด็ก/สอนหนังสือ 4 แห่ง ด้านการศึกษาเทศบาลเมืองแม่โจ้มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา (ป.1- ม.3) ของรัฐบาลตั้งอยู่ ซึ่งให้บริการอยู่ 3 แห่ง มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.6) อยู่ 2 แห่ง และมีระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี –โท และเอก) อยู่ 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

การตั้งบ้านเรือนของประชากรในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ โดยส่วนใหญ่จะเกาะกลุ่มตามเส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำ และอยู่กันเป็นกลุ่มตามแต่ละหมู่บ้านซึ่งมีลำเหมืองไหลผ่านในหมู่บ้านเป็นส่วนใหญ่ ประชากรจะอยู่หนาแน่นที่สุดบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้เพราะเป็นเขตบริเวณการศึกษา จึงมีบ้านและหอพักนักศึกษารวมทั้งร้านค้าเกิดขึ้นอย่างมากมายและคาดว่าจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต เพราะประชากรในเทศบาลเมืองแม่โจ้จะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจากปัจจุบันมีหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก นอกจากบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้แล้ว ประชากรยังอยู่กันอย่างหนาแน่นในบริเวณตลาดแม่โจ้ จากนั้นก็กระจายไปตามเส้นทางที่สำคัญ กล่าวคือ หมู่ที่ 1,3,4,5,7,10,11 และ 12 จะอยู่กระจายไปตามเส้นทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1001 (ดอนเชียงใหม่-พร้าว) และหมู่ที่ 1,8 และหมู่ที่ 10 จะกระจายไปตามคลองชลประทานแม่แฝก

ชุมชนมีลักษณะอยู่เป็นกลุ่ม การคมนาคมสะดวก เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นที่ราบ มีบางส่วนเป็นภูเขา มีความลาดชัน สองข้างทางเป็นป่าไม้โปร่ง แหล่งน้ำที่สำคัญ คือ อ่างเก็บน้ำห้วยโจ้ อ่างเก็บน้ำห้วยสะแล่และคลองชลประทานสายต่างๆ สภาพแวดล้อม และทัศนียภาพในเขตตำบลป่าไผ่ยังคงมีความงดงามป่าไม้ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์อากาศบริสุทธิ์ เหมาะแก่การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในตำบลราษฎรส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกรรม และเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนประมงน้ำจืด มีบางส่วนที่ประกอบอาชีพรับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ มีการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเดิมกับชุมชนใหม่มีความลักษณะชุมชนเดิมจะเกาะกลุ่มตามเส้นทางคมนาคม มีศูนย์ชุมชนเป็นจุดมีประชากรเกาะกลุ่มหนาแน่น มีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมต่อถึงกัน

4.3 ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

- (1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- (2) ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
- (3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
- (4) แนวทางหรือมาตรการร่วมกันระหว่างเทศบาลกับประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

เทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 19.46 ตารางกิโลเมตร หรือ 12,162.5 ไร่ ซึ่งคำนวณตามเกณฑ์ขั้นต่ำเทศบาลแม่โจ้ควรมีพื้นที่สีเขียวประมาณ 1,216.25 ไร่ คำนวณตามสัดส่วนขั้นต่ำของพื้นที่สีเขียวที่ควรมีในเขตชุมชนเมืองตามขนาดของเทศบาล โดยเทศบาลเมืองควรมีพื้นที่สีเขียวอย่างน้อยร้อยละ 10 และมีพื้นที่สีเขียวเพื่อการบริการอย่างน้อย ร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมดของเทศบาล (กฤษณา และคณะ, 2544; คณะวนศาสตร์, 2546;

Deloya, 1993; Sampson and Scholes, 2000 อ้างในสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2547) พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่มีทั้งหมดประมาณ 30 ไร่ 2 งาน 173 ตารางวา ประกอบด้วย สวนสาธารณะหนองจี่ทูต มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ 1 งาน 93 ตารางวา หนองแห้ง มีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ หนองเทียง มีเนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ 1 งาน 86 ตารางวา เกาะกลางบริเวณทางหลวงแผ่นดินเลขที่ 1001 มีเนื้อที่ประมาณ 15 ไร่ (เทศบาลเมืองแม่โจ้, 2552) ในส่วนของเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นองค์กรท้องถิ่นได้มีการดำเนินการร่วมกับประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวสู่เมือง โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่ชุมชน ได้การจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้บริเวณบ้านแม่เตาไห โครงการการเพิ่มพื้นที่สีเขียวบ้านแม่แก่น้อย กิจกรรมเทศบาลเมืองแม่โจ้ร่วมใจปลูกป่าบ้านทุ่งป่าเกิด กิจกรรมการสร้างปอดเมืองแม่โจ้ ณ สวนสาธารณะร้องจี่ทูต กิจกรรมการแจกพันธุ์ไม้มงคลเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมชุมชนแม่โจ้ปลูกต้นไม้ในฉันทนกิจสถาน การจัดกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ขึ้นก็เพื่อ สร้างความตระหนักให้แก่ประชาชน เพิ่มปอดให้แก่ชุมชน และเพิ่มพื้นที่สีเขียวในสวนสาธารณะ สถานฉันทนกิจ พื้นที่ว่างในชุมชน ในส่วนของการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในรูปแบบของสวนสาธารณะเพิ่มเติม นั้น กำลังอยู่ในขั้นดำเนินการอยู่ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด ได้อนุมัติแล้วแต่ยังไม่สามารถหาที่ดินที่จะสร้างได้ และในส่วนของแผนปฏิบัติการเชิงนโยบายด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาชนร่วมกันพัฒนา และดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน โดยการนำร่องการเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนในที่ดินของหน่วยงานของรัฐ การสนับสนุน ส่งเสริม และกำหนดให้เอกชนเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้รวมถึงสร้างจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน เสริมสร้างศักยภาพ และขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้สิ่งจูงใจในการเพิ่ม และการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน และปรับปรุงกฎระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งแผนปฏิบัติการเชิงนโยบายด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชนเมืองอย่างยั่งยืนนี้จะดำเนินภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	118	30.89
หญิง	264	69.11
รวม	382	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	114	29.84
26 – 40 ปี	132	34.55
41 – 55 ปี	103	26.96
56 ปีขึ้นไป	33	8.64
รวม	382	100.00
สถานภาพ		
โสด	191	50.00
สมรส	165	43.19
หย่า	9	2.36
แยกกันอยู่	3	0.79
หม้าย	14	3.66
รวม	382	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	71	18.59
มัธยมศึกษาตอนต้น	21	5.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	69	18.06
อนุปริญญา/ปวส.	47	12.30
ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี	174	45.55
รวม	382	100.00
อาชีพหลัก		
เกษตรกร	11	2.88
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	67	17.54
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	3	0.79
รับราชการ	68	17.80
พนักงาน/ลูกจ้างหน่วยงานรัฐบาล	54	14.14
พนักงาน/ลูกจ้างหน่วยงานเอกชน	23	6.02
รับจ้างทั่วไป	37	9.69
อื่นๆไปรตระบุ นักศึกษา	119	31.15
รวม	382	100.00
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	128	33.51
5,000 - 10,000 บาท	130	34.03
10,001 - 15,000 บาท	33	8.64
15,001 - 20,000 บาท	23	6.02
มากกว่า 20,001 บาทขึ้นไป	68	17.80
รวม	382	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิถำเนา		
อยู่ตั้งแต่กำเนิด	181	47.40
ย้ายมา		
1-5 ปี	115	30.10
6-10 ปี	39	10.20
11 ปีขึ้นไป	47	12.30
รวม	382	100.00
สาเหตุที่ย้าย		
อยู่ตั้งแต่กำเนิด	181	47.38
ย้ายเพื่อการศึกษา	74	19.37
ย้ายตามหน้าที่การงาน	53	13.87
ย้ายตามครอบครัว	54	14.14
อื่นๆ ไปรกระบุ	20	5.24
รวม	382	100.00
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1-5 คน	311	81.41
6-10 คน	56	14.66
11 คนขึ้นไป	15	3.93
รวม	382	100.00

จากตาราง 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 264 คน คิดเป็นร้อยละ 69.11 ที่เหลือเป็นเพศชาย 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.89

อายุของกลุ่มประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายอยู่ในช่วงกลุ่มอายุ 26 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.55 รองลงมาเป็นช่วงกลุ่มอายุน้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.84 ต่อมาเป็นช่วงกลุ่มอายุ 41-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.96 และช่วงกลุ่มอายุ 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.64 ตามลำดับ

สถานภาพ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาสมรส คิดเป็นร้อยละ 43.19 หม้าย คิดเป็นร้อยละ 3.66 หย่า คิดเป็นร้อยละ 2.36 และแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 0.79 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45.55 รองลงมาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.59 ต่อมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 18.06 ระดับอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 12.30 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพอื่นๆ โพรคนระบุ คิดเป็นร้อยละ 31.15 ในกรณีนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา พระสงฆ์ และแม่บ้าน จึงไม่ได้ประกอบอาชีพหลักรวมไปถึงในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจะแบ่งตามตำบลซึ่งเน้นตำบลหนองหารมากที่สุดเพราะมีประชากรหนาแน่น ซึ่งทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในตำบลหนองหารจำนวน 293 คน จากจำนวน 382 คน ส่วนการประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 17.80 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 17.54 พนักงาน/ลูกจ้างหน่วยงานรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 14.14 รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 9.69 พนักงานลูกจ้างหน่วยงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 6.02 เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 2.88 และพนักงาน/ลูกจ้างหน่วยงาน รัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 0.79 ตามลำดับ

รายได้ ส่วนมากกลุ่มประชากรตัวอย่างมีรายได้ 5,000-10,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 34.03 รองลงมาต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.51 มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.80 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.64 และ 15,001-20,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 6.02

ภูมิำเนา ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่าย้ายมาจากที่อื่น คิดเป็นร้อยละ 52.62 ที่เหลืออยู่ตั้งแต่กำเนิด คิดเป็นร้อยละ 47.38 เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ตั้งอยู่ โรงเรียน 5 แห่ง วัด 9 แห่ง โรงพยาบาล 1 แห่ง สถานีทดลองยาสูบ สถานีประมงน้ำจืด โปสธ

ธนาคาร โรงแรม หอพัก และหมู่บ้านจัดสรร จึงทำให้มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นในบริเวณนี้

ระยะเวลาที่ย้ายมา ส่วนมากย้ายมาอยู่ในช่วงระยะเวลา 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.10 รองลงมาย้ายมาอยู่ในช่วงระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.30 และน้อยที่สุดย้ายมาอยู่ในช่วงระยะเวลา 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.20

เหตุผลที่ย้าย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ย้ายเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.37 รองลงมาย้ายตามครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 14.14 ต่อมาย้ายตามหน้าที่การงาน คิดเป็นร้อยละ 13.87 และน้อยที่สุดอื่นๆ ไปรกระบุ (ย้ายตามความสมัครใจ) คิดเป็นร้อยละ 5.24

จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีจำนวนสมาชิก 1-5 คน คิดเป็นร้อยละ 81.41 รองลงมาจำนวน 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.66 และน้อยที่สุดจำนวน 11 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.93

ลักษณะที่พักอาศัยการถือครอง กลุ่มตัวอย่างของประชากรส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 61.52 รองลงมาเป็นผู้เช่าอาศัย คิดเป็นร้อยละ 19.37 เช่า คิดเป็นร้อยละ 14.66 ที่เหลืออื่นๆ ไปรกระบุ (ที่พักอาศัยประเภทสถาบัน เช่น วัด เป็นต้น) คิดเป็นร้อยละ 4.45

การเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย คิดเป็นร้อยละ 74.87 ที่เหลือเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 25.13

การรับรู้ข่าวสาร ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากจากช่องทางโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 22.78 รองลงมาจากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 20.42 และวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 19.63 และเอกสารแผ่นปลิว คิดเป็นร้อยละ 19.37 และหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 15.18 และจากผู้นำชุมชน ผู้ชำนาญการ คิดเป็นร้อยละ 2.62 ตามลำดับ

4.3.2 ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามแบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว
ในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ความรู้ความเข้าใจ	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่ที่มีพืชพรรณ เป็นองค์ประกอบหลัก และทำหน้าที่ เป็นปอดของเมืองอย่างยั่งยืน	305	79.84	77	20.16
2. พื้นที่สีเขียว คือ พื้นที่ในสวนสาธารณะ เท่านั้น	112	29.32	270	70.68
3. พื้นที่สีเขียวรวมไปถึง พื้นที่ตาม ธรรมชาติ พื้นที่ริมน้ำ พื้นที่สีเขียวริม ถนน พื้นที่สีเขียวในเขตที่ดินราชการ ที่ดินสาธารณะ ที่ดินประเภทพิเศษ ซึ่ง ได้แก่ ที่ดินทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์ และที่ดินศาสนสถาน	363	95.03	19	4.97
4. พื้นที่สีเขียวสามารถช่วยรักษาสมดุล ระหว่างการใช้พื้นที่ก่อสร้างในเมือง และพื้นที่ธรรมชาติ	364	95.29	18	4.71
5. พื้นที่สีเขียวช่วยสร้างอากาศบริสุทธิ์	379	99.21	3	0.79
6. พื้นที่สีเขียวช่วยลดอุณหภูมิของ บรรยากาศ	356	93.19	26	6.81
7. พื้นที่สีเขียวสามารถเป็นเขตแนวช่วยใน การขยายตัวของเมืองให้เป็นไปอย่างมี ระบบ	303	79.32	79	20.68

ตาราง 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8. พื้นที่สีเขียวสามารถช่วยลดเสียงรบกวนและช่วยลดแสงไฟสะท้อนจากขั้วรถยนต์พาหนะได้	312	81.68	70	18.32
9. พื้นที่สีเขียวทำให้เกิดสุนทรีภาพและความร่มรื่นแก่เมือง	378	98.95	4	1.05
10. พื้นที่สีเขียวเปรียบเสมือนปอดของเมือง	371	97.12	11	2.88
11. พื้นที่สีเขียวช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชากรในเมือง	360	94.24	22	5.76
12. พื้นที่เกษตรกรรมไม่จัดว่าเป็นพื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนเพราะมีการเปลี่ยนรูปแบบการให้ที่ดินอยู่ตลอดเวลา	288	75.39	94	24.61
13. พื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนควรประกอบด้วยไม้ยืนต้นเป็นองค์ประกอบหลัก	311	81.41	71	18.59
14. ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างที่มีการจัดภูมิทัศน์ด้วยการปลูกต้นไม้ ทำให้มูลค่าของที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น	329	86.13	53	13.87
15. การปลูกต้นไม้ในทิศทางที่เหมาะสมช่วยลดกระแสความเร็วลม หรือปรับเปลี่ยนทิศทางลมได้	350	91.62	32	8.38

ตาราง 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
16. การกำหนดขนาดของพื้นที่สีเขียวในชุมชน สามารถกำหนดได้โดยใช้สัดส่วนของพื้นที่ และการใช้สัดส่วนต่อจำนวนประชากรเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่	352	92.15	30	7.85
17. ชุมชนระดับเทศบาลเมือง ควรมีพื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนอย่างน้อยร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมดของชุมชน และมีพื้นที่สีเขียวเพื่อการบริการอย่างน้อยร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมดในชุมชน	338	88.48	44	11.52
18. ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 การจัดสร้างและบำรุงรักษาสวนสาธารณะ รวมทั้งการจัดให้มีพื้นที่สีเขียวอื่นๆ เป็นภาระหน้าที่โดยตรงของเทศบาล	284	74.35	98	25.65
19. พื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นมีข้อจำกัดทางด้านกายภาพ เพราะที่ดินมีราคาแพง เป็นพื้นที่ทางธุรกิจ การกำหนดขนาดของพื้นที่สีเขียวในชุมชนควรใช้ประชากรเป็นเกณฑ์จึงจะเหมาะสมมากที่สุด	315	82.46	67	17.54

ตาราง 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20. ประชาชนทุกคนควรให้การสนับสนุน และให้ความร่วมมือในการดูแลรักษา พื้นที่สีเขียวในชุมชน	310	99.36	2	0.64

จากการศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัด เชียงใหม่จากกลุ่มตัวอย่าง 382 ตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

1. พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่ที่มีพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลัก และทำหน้าที่เป็นปอดของเมืองอย่างยั่งยืน “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 79.84 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 20.16
2. พื้นที่สีเขียว คือ พื้นที่ในสวนสาธารณะเท่านั้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 29.32 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 70.68
3. พื้นที่สีเขียวรวมไปถึง พื้นที่ตามธรรมชาติ พื้นที่ริมน้ำ พื้นที่สีเขียวริมถนน พื้นที่สีเขียวในเขตที่ดินราชการ ที่ดินสาธารณะ ที่ดินประเภทพิเศษ ซึ่งได้แก่ ที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และที่ดินศาสนสถาน “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 95.03 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 4.97
4. พื้นที่สีเขียวสามารถช่วยรักษาสมดุลระหว่างการใช้พื้นที่ก่อสร้างในเมืองและพื้นที่ธรรมชาติ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 95.29 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 4.71
5. พื้นที่สีเขียวช่วยสร้างอากาศบริสุทธิ์ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 99.21 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 0.79
6. พื้นที่สีเขียวช่วยลดอุณหภูมิของบรรยากาศ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 93.19 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 6.81
7. พื้นที่สีเขียวสามารถเป็นเขตแนวช่วยในการขยายตัวของเมืองให้เป็นไปอย่างมีระบบ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 79.32 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 20.68

8. พื้นที่สีเขียวสามารถช่วยลดเสียงรบกวน และช่วยลดแสงไฟสะท้อนจากขดยานพาหนะได้ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 81.68 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 18.32
9. พื้นที่สีเขียวทำให้เกิดสุนทรีภาพ และความร่มรื่นแก่เมือง “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 98.95 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 1.05
10. พื้นที่สีเขียวเปรียบเสมือนปอดของเมือง “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 97.12 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 2.88
11. พื้นที่สีเขียวช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชากรในเมือง “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 94.24 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 5.76
12. พื้นที่เกษตรกรรมไม่จัดว่าเป็นพื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนเพราะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการให้ที่ดินอยู่ตลอดเวลา “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 75.39 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 24.61
13. พื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนควรประกอบด้วยไม้ยืนต้นเป็นองค์ประกอบหลัก “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 81.41 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 18.59
14. ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างที่มีการจัดภูมิทัศน์ด้วยการปลูกต้นไม้ ทำให้มูลค่าของที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 86.13 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 13.87
15. การปลูกต้นไม้ในทิศทางที่เหมาะสม ช่วยลดกระแสความเร็วลม หรือปรับเปลี่ยนทิศทางลมได้ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 91.62 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 8.38
16. การกำหนดขนาดของพื้นที่สีเขียวในชุมชน สามารถกำหนดได้โดยใช้สัดส่วนของพื้นที่และการใช้สัดส่วนต่อจำนวนประชากรเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 92.15 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 7.85
17. ชุมชนระดับเทศบาลเมือง ควรมีพื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนอย่างน้อยร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมดของชุมชน และมีพื้นที่สีเขียวเพื่อการบริการอย่างน้อยร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมดในชุมชน “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 88.48 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 11.52
18. ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 การจัดสร้างและบำรุงรักษาสวนสาธารณะ รวมทั้งการจัดให้มีพื้นที่สีเขียวอื่นๆ เป็นภาระหน้าที่โดยตรงของเทศบาล “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 74.35 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 25.65

19. พื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นมีข้อจำกัดทางด้านกายภาพ เพราะที่ดินมีราคาแพงเป็นพื้นที่ทางธุรกิจ การกำหนดขนาดของพื้นที่สีเขียวในชุมชนควรใช้ประชากรเป็นเกณฑ์จึงจะเหมาะสมมากที่สุด “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 82.46 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 17.54

20. ประชาชนทุกคนควรให้การสนับสนุน และให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวในชุมชน “ใช่” คิดเป็นร้อยละ 99.36 ที่เหลือ “ไม่ใช่” คิดเป็นร้อยละ 0.64

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (ระดับ 0 ถึง 6 คะแนน)	2	0.52
ปานกลาง (ระดับ 0 ถึง 6 คะแนน)	6	1.57
มาก (ระดับ 0 ถึง 6 คะแนน)	374	97.91
รวม	382	100.00

จากผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 ข้อ จากกลุ่มตัวอย่าง 382 ตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 374 คน คิดเป็นร้อยละ 97.91 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวอยู่ในระดับดีมาก ระดับคะแนนอยู่ระหว่าง 14-20 คะแนน รองลงมาจำนวน 6 คน จากกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 1.57 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวอยู่ในระดับปานกลาง มีระดับคะแนนอยู่ระหว่าง 7-13 คะแนน และที่เหลือจำนวน 2 คน จากกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 0.52 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย ซึ่งระดับคะแนนอยู่ระหว่าง 0-6 คะแนน ดังตารางที่ 3 แสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวเป็นอย่างดี ซึ่งความรู้ความเข้าใจที่ได้มานั้นได้รับมาจากสื่อต่างๆ เช่น เอกสาร, แผ่นปลิว, โทรทัศน์, หนังสือพิมพ์, วิทยุ, อินเทอร์เน็ต, ผู้นำชุมชน, ผู้อำนวยการ, เจ้าหน้าที่จากทางราชการ และอื่นๆ อีกจากหลายช่องทาง แต่ยังมีบางส่วนที่ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว และเมื่อกล่าวถึงพื้นที่สีเขียวชาวบ้านก็มักจะนึกถึงเพียงแค

สวนสาธารณะเท่านั้น ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไม่ตรงกัน เพราะพื้นที่สีเขียวนั้น หมายถึงพื้นที่ที่มีต้นไม้ทั้งหมด ซึ่งทำหน้าที่เป็นปอดของเมือง รวมไปถึงพื้นที่ตามธรรมชาติ พื้นที่ริมน้ำ พื้นที่สีเขียวริมถนน พื้นที่สีเขียวในเขตที่ดินราชการ ที่ดินสาธารณะ ที่ดินประเภทพิเศษ เช่น ที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ดินศาสนสถานเป็นต้น ทั้งนี้หน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบจะต้องถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่คนในชุมชนต่อไป

4.3.3 ความต้องการในการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามความต้องการในการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการพื้นที่สี เขียวในชุมชน	ความต้องการในการมีส่วน ร่วม			การมีส่วนร่วมจริง		
	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	$\overline{X}$	S.D	ระดับ
1. ร่วมประชุมเรื่องพื้นที่สีเขียว (กำหนดคน โยบาย, แผน, แนวทางในการดำเนินงาน เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว)	3.66	0.97	มาก	2.69	1.26	ปานกลาง
2. ร่วมแสดงความคิดเห็นใน เรื่องพื้นที่สีเขียว	3.78	1.04	มาก	2.74	1.34	ปานกลาง
3. ร่วมรับผิดชอบ/ควบคุมการ ดำเนินงานในเรื่องพื้นที่สีเขียว	3.59	1.05	มาก	2.59	1.30	ปานกลาง
4. ร่วมเป็นผู้ประสานงานใน เรื่องพื้นที่สีเขียวในชุมชน	3.51	1.13	มาก	2.42	1.23	น้อย

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการพื้นที่ สีเขียวในชุมชน	ความต้องการในการมีส่วนร่วม			การมีส่วนร่วมจริง		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
5. ร่วมเป็นผู้ชักชวนเพื่อนๆ/คน รู้จัก เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับ พื้นที่สีเขียวในชุมชน	3.73	1.01	มาก	2.91	1.34	ปานกลาง
6. ร่วมบริจาคเงิน/สิ่งของ/ แรงงานในกิจกรรมที่เกี่ยวกับ พื้นที่สีเขียวในชุมชน	3.60	1.01	มาก	2.82	1.26	ปานกลาง
7. ร่วมติดตามผลการดำเนินการ ในเรื่องพื้นที่สีเขียว	3.52	1.07	มาก	2.58	1.17	ปานกลาง
8. ร่วมปฏิบัติตามกฎระเบียบ เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวที่ทาง เทศบาลกำหนดไว้	3.90	1.00	มาก	3.18	1.27	ปานกลาง
9. ร่วมเป็นคณะกรรมการในการ จัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน	3.27	1.21	ปานกลาง	2.36	1.32	น้อย
10. ให้ความร่วมมือในการดูแล รักษาพื้นที่สีเขียว และร่วมสร้าง จิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อ ก่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต	4.06	1.01	มาก	3.30	1.21	ปานกลาง
รวม	3.66	1.05	มาก	2.75	1.27	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการในการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมความต้องการในการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05 และในภาพรวมการมีส่วนร่วมจริงของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.27 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมประชุมเรื่องพื้นที่สีเขียว (กำหนดนโยบาย, แผน, แนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการมีส่วนร่วมประชุมเรื่องพื้นที่สีเขียว (กำหนดนโยบาย, แผน, แนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.26 ระดับการมีส่วนร่วมจริงอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องพื้นที่สีเขียว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องพื้นที่สีเขียว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.34 ระดับการมีส่วนร่วมจริงอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ/ควบคุมการดำเนินงานในเรื่องพื้นที่สีเขียว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการมีส่วนร่วม รับผิดชอบ/ควบคุมการดำเนินงานในเรื่องพื้นที่สีเขียว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.30 ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

4. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมเป็นผู้ประสานงานในเรื่องพื้นที่สีเขียวในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.13 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการมีส่วนร่วมเป็นผู้ประสานงานในเรื่องพื้นที่สีเขียวในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.23 ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนอยู่ในระดับน้อย

5. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวนเพื่อนๆ /คนรู้จัก เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวนเพื่อนๆ /คนรู้จัก เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.34 ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

6. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมบริจาคเงิน/สิ่งของ/แรงงานในกิจกรรมที่เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการมีส่วนร่วมบริจาคเงิน/สิ่งของ/แรงงานในกิจกรรมที่เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวในชุมชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.26 ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

7. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินการในเรื่องพื้นที่สีเขียว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.07 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินการในเรื่องพื้นที่สีเขียว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.17 ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

8. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามกฎระเบียบ เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวที่ทางเทศบาลกำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.07 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามกฎระเบียบ เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวที่ทางเทศบาลกำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.17 ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

9. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการใน

การจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.32 ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนอยู่ในระดับน้อย

10. ความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว และร่วมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว และร่วมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

จากการสนทนากลุ่มพบว่า การจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชนจะต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทุกๆ คน จึงจะประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรื่องพื้นที่สีเขียวในชุมชน แต่ก็ไม่ค่อยมีเวลาว่างที่จะเข้ามามีส่วนร่วม และบางส่วนไม่ค่อยเห็นความสำคัญของพื้นที่สีเขียว ถึงแม้ว่าจะมีการรณรงค์เกี่ยวกับผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการขาดแคลนพื้นที่สีเขียวก็ตาม เพราะยังเห็นว่ายังเป็นเรื่องที่ไม่ใกล้ตัว นอกจากนี้บางกลุ่มยังไม่อยากเข้ามามีส่วนร่วม เพราะคิดว่าตนเองไม่ได้รับประโยชน์จากพื้นที่สีเขียวในรูปแบบของสวนสาธารณะมากนัก เนื่องจากตนเองเข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะน้อยมาก และต้นไม้ที่ปลูกไม่สามารถนำดอก ผลไปใช้ประโยชน์ได้เลยนอกจากความร่มรื่น และความสวยงาม ซึ่งสาเหตุเหล่านี้เกิดจากการมีความรู้ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง จึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว และไม่อยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางเทศบาลได้จัดขึ้น แต่ก็ยังมีบางกลุ่มที่เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องพื้นที่สีเขียวในชุมชน ซึ่งทางกลุ่มจัดตั้งกองทุนสำหรับทำกิจกรรมเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว และสิ่งแวดล้อมในชุมชนขึ้น โดยสมทบทุนจากการซื้อขายขยะกับพ่อค้าภายนอกที่เข้ามารับซื้อขยะภายในหมู่บ้าน ในวันอาทิตย์ของทุกๆ ดันเดือน โดยมีการตกลงกับเจ้าหน้าที่ผู้รับซื้อซึ่งพ่อค้าจะต้องให้คำดำเนินการกับผู้ติดตามขยะของหมู่บ้านโดยจ่ายเป็นค่าแรงวันละ 200 บาท และสมทบเข้ากองทุนอีกครั้งละ 200 – 300 บาท นอกจากนั้นจะขอเก็บจากผู้ที่ยาขยะอีกจำนวนร้อยละ 2 ถ้าขายขยะได้มากกว่า 100 บาทขึ้นไป เพื่อนำเงินไปพัฒนากิจกรรมด้านพื้นที่สีเขียว และสิ่งแวดล้อมในชุมชน

4.3.4 แนวทางหรือมาตรการร่วมกันระหว่างเทศบาลกับประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

จากการสนทนากลุ่มย่อย ได้มีการกำหนดแนวทางและมาตรการร่วมกันระหว่างเทศบาลกับประชาชนในการจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน โดยเริ่มจากการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้ชุมชนไม่เจาะจงเฉพาะเพียงแต่เด็กๆ และเยาวชนในชุมชนเท่านั้น แต่ควรจะทำให้ความรู้แก่ทุกคนในชุมชน โดยการสอดแทรกเข้ากับกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ซึ่งพระนักพัฒนา ได้ยกตัวอย่างในการจัดการภูมิทัศน์ภายในวัดว่า ในทุกๆ วันพระชาวบ้านจะพากันไปทำบุญที่วัด และเข้าไปทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันภายในวัดในโอกาสพิเศษต่างๆ เมื่อเข้าไปในวัดแล้วทำให้ชาวบ้านรู้สึกถึงความสงบ ร่มรื่น ก่อให้เกิดความสบายใจ เกิดความเขียวขึ้นภายในจิตใจ เมื่อจิตใจเกิดความเขียวแล้ว กลับไปที่บ้าน ก็ทำให้บ้านเกิดความเขียว ทำให้ครอบครัวเกิดความเขียว โดยเริ่มต้นง่ายๆ จากการปลูกสิ่งที่กินได้ ปลูกอะไรก็ได้ ปลูกที่บ้าน ปลูกที่ไหนก็ได้ นับว่าเป็นการหาแนวร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนนั่นเอง ในส่วนของเทศบาลป่าไผ่ได้มีการปลูกต้นไม้ไว้เป็นจำนวนมากบริเวณวัดศรีบุญเรือง เพื่อเป็นไม้หมายเมือง หรือต้นไม้ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในชุมชนเล็งเห็นคุณค่าของต้นไม้ เพราะเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์และเรื่องราวต่างๆ ของคนในชุมชน ก่อให้เกิดความหวงแหน และอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวในชุมชน รวมไปถึงสามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่สีเขียวให้แก่คนในชุมชน นอกจากนี้ในด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่ชุมชน กลุ่มชาวบ้านส่วนหนึ่งเสนอว่าการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ประชาชนจะต้องได้ผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้เทศบาลเป็นฝ่ายสนับสนุนส่งเสริมจัดหากล้าพันธุ์ไม้ที่ประโยชน์ต่อประชาชน ใช้ออก ผลไปปรุงอาหารได้ ยกตัวอย่างเช่น ต้นหวาย ต้นผักแค เป็นต้น จะเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างมากในการเพิ่มและรักษาพื้นที่สีเขียวในชุมชนของตัวเอง ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กล่าวว่าความเป็นสีเขียวไม่มีพรมแดนสามารถเชื่อมโยงกันได้หมดบริเวณข้างถนนมีรืยาว 1-2 เมตร ถ้าปลูกต้นไม้หลายๆ ต้นจะได้พื้นที่สีเขียวจำนวนมาก แม้กระทั่งบ่อบำบัดน้ำเสีย ก็สามารถทำเป็นพื้นที่สีเขียวได้ ถ้าออกแบบและวางแผนให้ดี บริเวณลานจอดรถควรปลูกต้นไม้เพื่อให้ร่มเงา สวยงาม พื้นที่จอดรถควรทำให้พื้นพรมน้ำซึมผ่านได้ง่าย บริเวณทางเท้าควรปลูกต้นไม้เพื่อให้เกิดความร่มรื่น อาจทำเป็นเส้นทางจักรยานควบคู่กันไปด้วยก็ได้ เพราะนักศึกษาและประชาชนที่ใช้จักรยานในเขตเทศบาล

เมืองแม่โจ้ก็มีมาก ถ้ามีการสร้างพื้นที่สีเขียวร่วมกับเส้นทางจักรยานประชาชนน่าจะได้ประโยชน์อย่างมาก ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆฝ่ายโครงการดังกล่าวจึงจะสำเร็จไปด้วยดี ทั้งนี้ในการจัดการพื้นที่สีเขียวต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ทางหมู่ 4 เทศบาลเมืองแม่โจ้ ได้มีการจัดตั้งกองทุนโดยการขอสมทบทุนจากผู้ที่ยาขยะได้ตั้งแต่ 100 บาทขึ้นไป ซึ่งหักเข้ากองทุนร้อยละ 2 เพื่อนำเงินไปพัฒนากิจกรรมในด้านพื้นที่สีเขียวและสิ่งแวดล้อมในชุมชนส่วนหนึ่ง ในการจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชนจะใช้มาตรการในการบังคับอย่างเดียว อาจจะไม่ได้รับความร่วมมือ หรือใช้ไม่ได้ผล ซึ่งจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากประชาชนตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการค้นหาปัญหา ตลอดจนแนวทางในการแก้ปัญหา การร่วมปฏิบัติการแก้ไขปัญหา และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สามารถสรุปแนวทางและมาตรการร่วมกันในการจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชนได้ดังนี้ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่สีเขียว โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน ยกตัวอย่างเช่น สร้างกระแสนการปลูกต้นไม้โดยการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่างๆ ให้มากขึ้น รวมถึงร่วมกันดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกไปแล้วด้วย ไม่ใช่ปลูกอย่างเดียวจะต้องมีการติดตามประเมินผลด้วยว่าต้นไม้ยังอยู่หรือไม่ และมีการบำรุงรักษาจัดการอย่างไร โดยอาจจะจัดกิจกรรมให้เด็กๆ ในชุมชนช่วยกันดูแลรักษาต้นไม้ในชุมชนของตัวเองก็ได้ ในส่วนของการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชนโดยการปลูกต้นไม้เพิ่มบริเวณที่ว่างต่างๆ ภายในชุมชน อาจเป็นต้นไม้ที่สามารถนำดอก ผล หรือส่วนต่างๆ ของต้นไม้ไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย รวมถึงการสร้างเส้นทางจักรยานควบคู่ไปกับเส้นทางสีเขียวในชุมชน เพื่อส่งเสริมให้คนในชุมชนหันมาใช้จักรยาน และเป็นการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวในชุมชนในอีกรูปแบบหนึ่งร่วมกัน